

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 38/5-19

Podgorica, 29. jul 2019. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **mr.sci. Aleksandar Saša Zeković, prof. dr Dražen Cerović, doc.dr Branislav Radulović, dr Vladimir Dobričanin i advokat Zoran Čelebić**, razmotrio je, po sopstvenoj inicijativi, postupanje **službenika Centra bezbjednosti (CB) Pljevlja povodom ekološkog incidenta** i usvojio nakon pribavljenih informacija i izjašnjenja te obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Na zahtjev predsjednika Savjeta, načelnik CB Pljevlja, Dragan Slavulj, je dostavio Informaciju o postupanju Uprave policije povodom slučaja pomora ribe u rijeci Čehotini, od 6. jula 2019. godine, kojom je obavjestio da je navedenog dana, oko 14 sati, po saznanju za događaj iz medija, i postojanja sumnje da je u pitanju posljedica izlivanja otpadnih voda iz Termoelektrane Pljevlja (TE PV) naložio rukovodiocu Stanice kriminalističke policije provjeru navoda i povratno informisanje o događaju.
2. Rukovodilac Stanice kriminalističke policije, s tim u vezi, odredio je službenika - inspektora za suzbijanje privrednog kriminala da izvrši provjere, nakon kojih je ustanovljeno da je, najvjerovatnije tokom noći 4. i 5. jula 2019, došlo do ispuštanja otpadnih materija iz TE PV, a zatim i pomora velike količine ribe u rijeci Čehotini, o čemu su upoznate inspekcijske službe koje su posjetile lice mjesta. Postupajući inspektor, između ostalog, informisao je da su inspekcijske službe postupale po prijavi Sportskog ribolovnog kluba "Lipljan" iz Pljevalja (SRK "Lipljan"), da su uzeli uzorke vode i ribe, i sa predstavnicima SRK "Lipljan" prisustvovali sastanku u TE PV.
3. U dopisu je dalje nevedeno da je obzirom da CB Pljevlja nije bio upoznat o ovim dešavanjima i sastancima, načelnik izdao nalog inspektoru da nadležnog tužioca u Osnovnom državnom tužilaštvu (ODT) u Pljevljima upozna sa događajem, izađe na lice mjesta, izvrši uviđaj u mjeri u kojoj je to moguće zbog protoka vremena, sačini fotoelaborat i preduzme sve druge radnje u cilju utvrđivanja činjenica uzroka pomora ribe. Postupajući inspektor je ovim povodom izvršio konsultacije sa tužiocem, koji mu je saopštio da će tužilaštvo formirati predmet i dostaviti CB Pljevlja zahtjev za prikupljanje potrebnih obavještenja, i naložio da se u TE PV izvrše provjere gdje se nalazi sistem za ispuštanje otpadnih voda, da li je bilo ispuštanja istih te da li je navedeno mjesto pod video nadzorom.
4. Obavljen je telefonski razgovor sa direktorom TE PV, koji je naveo da ga je o incidentu obavjestio predsjednik SRK "Lipljan", 5. jula 2019, u jutarnjim satima. Prilikom davanja izjave postupajućem inspektoru CB Pljevlja, izjavio je isto, te da je odmah nakon tog razgovora, na lice mjesta uputio menjera, koji je utvrdio da TE PV nije ispuštala otpadne

materije, da se sporni ispusni ventil nalazi van kruga TE PV već 37 godina, da nije obezbijeđen ni fizički, ni tehnički putem video nadzora. Sa direktorom TE PV ovim povodom je usaglašeno da se narednog dana u 9 časova, uz prisustvo ovlašćenog lica iz TE PV, službenicima CB PV omogućiti ulazak u TE PV, radi obilaska navedenog mjesta i sačinjavanja fotoelaborata.

5. U dogovoreno vrijeme, 7. jula 2019, postupajući inspektor CB Pljevlja je sa kriminalističkim tehničarem izašao na lice mjesta, izvršio uvid u mjesto gdje se nalazi sporni sistem za ispuštanje otpadnih voda, sačinio fotoelaborat, izvršio uvid u interne evidencije i izuzeo iste radi preduzimanja daljih radnji, i to: pozivanje, u svojstvu građana, više zapošljenih u TE PV i uzimanje od njih obavještenja na zapisnik; upoznavanje nadležnog tužioca sa prikupljenim obavještenjima i saznanjima, te konsultacije o utvrđivanju postojanja pojedinačne krivične odgovornosti i odgovornosti Elektroprivrede Crne Gore, kao pravnog lica.
6. Nakon svih preduzetih radnji, CB Pljevlja je podnio krivičnu prijavu protiv četiri lica iz TE PV Elektroprivrede Crne Gore zbog osnovane sumnje da su počinili krivično djelo zagađenje životne sredine iz člana 303 st. 3 i 4 u vezi st.1 KZCG i protiv dva lica u TE PV zbog osnovane sumnje da su počinili krivično djelo nepreduzimanje mjera zaštite životne sredine iz člana 304 st. 3 i 4 u vezi st. 1 KZCG.
7. Načelnik CB Pljevlja, ovim povodom posebno je napomenuo da su svi imenovani u početku negirali da je TE PV izvršila ispuštanje otpadnih voda, a kako se situacija razvijala, odgovornost za sve prebacivali su na njima nepoznato lice, odnosno na smjenskog inženjera D.R, uz napomenu da je on samovoljno izvršio ispuštanje otpadnih materija u rijeku Vezišnicu, pritoku rijeke Čehotine.
8. Povodom ovog incidenta, CB Pljevlja, nije podnijela prijava, niti informacija o navedenom događaju, ali je Centar bezbjednosti Pljevlja blagovremeno prepoznao značaj događaja i pokazao, na temelju iznijetog, proaktivan, brz i kvalitetan rad na utvrđivanju činjenica, pronalaženju i procesuiranju svih odgovornih za navedeni događaj.
9. Savjet je odlučio da sa detaljno predstavljenim aktivnostima CB Pljevlja upozna uglednu i veoma aktivnu lokalnu ekološku nevladinu organizaciju (NVO) "Breznica" kako bi se i kroz njihovo izjašnjenje dobile odgovarajuće informacije o incidentu i postupanju policije u konkretnom slučaju.
10. NVO "Breznica" je dostavila izjašnjenje u kojem je Savjet prepoznao principijelan i objektivan pristup koji podrazumijeva kritiku uvijek kada je ona i opravdana odnosno pohvalu kada je riječ o profesionalnom postupanju policije i drugih javnih servisa.
11. Ova NVO je ukazala i na moguće koruptivne radnje, izvan policije, i kao da su organizacije civilnog društva, proteklih godina, ODT u Pljevljima podnijele značajan broj krivičnih prijava zbog istih i sličnih ekoloških incidenata čiji je ishod uglavnom nepoznat.
12. NVO "Breznica" prepoznala je ozbiljan napredak u odnosu na dosadašnju policijsku praksu a postupak načelnika CB Pljevlja ocijenila pozitivnim i savjesnim, kao u starješinskom tako i u građanskom smislu, jer je ovo prvi put da su procesuirani počinioči krivičnih djela iz oblasti životne sredine i zaštite prirode. Ova NVO je saopštila da je sličnih incidenata bilo i ranije ali su zataškani međusobnim poravnanjima TE PV i SRK „Lipljen“.
13. Savjet je konstatovao da CB Pljevlja nije službeno informisan o incidentu niti je bio uključen u dešavanja nakon njega. Tamošnji policijski službenici su za isti saznali putem medija i na osnovu sopstvenih saznanja. Ta činjenica može da ukazuje na postojanje namjere određenih struktura koje su u vezi sa konkretnim primjerom ekološkog kriminala da prikriju opseg incidenta računajući na dosadašnju praksu rješavanja sličnih događaja ali i na nezainteresovanost policije da se bavi ovom sferom kriminala.
14. Savjet konstatuje da službenici CB Pljevlja nijesu bili suzdržani već su pokazali proaktivan i profesionalan pristup kojim je efikasno riješen jedan ozbiljan ekološki

incident. Podaci Europol, policijske agencije Evropske unije (EU), ukazuju da u zemljama EU kriminal u odnosu na životnu sredinu ostaje neotkriven naročito zbog nezainteresovanosti i neefikasnosti nadležnih za primjenu zakona. U odnosu na iznjeti problem kriminala, odgovor CB Pljevlja je bio profesionalan i uspješan.

15. Savjet je prepoznao uspješan rad Uprave policije i vidljivo poboljšanje u radu CB Pljevlja što vodi daljem i jačem povjerenju građana. Savjet ocjenjuje da su policijski službenici CB Pljevlja povodom incidenta pomora ribe u rijeci Čehotini postupali profesionalno pokazajući koliko je važna i značajna uloga Policije u borbi protiv ekološkog kriminala. Savjet je zato odlučio da kod Ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije i pred javnošću Crne Gore pohvali načelnika CB Pljevlja **Dragana Slavulja**, načelnika Stanice kriminalističke policije **Đorđa Perovića** i postupajućeg inspektora CB Pljevlja **Tarika Ajanovića**.
16. Savjet upućuje preporuku načelniku CB Pljevlja da nastavi sa razvijanjem saradnje i češćim konsultacijama sa NVO "Breznica" i drugim grupama posvećenim zaštiti životne sredine.
17. Savjet je ocijenio važnim da ukaže na važnost unaprijeđenje krivičnog progona i jačanja kapaciteta za prevenciju, otkrivanje i sprječavanje krivičnih djela protiv životne sredine ali i bezbjednosnih izazova u vezi sa životnom sredinom. Savjet je zato odlučio da sa ovim zaključkom i ocjenom upozna i predsjednika opštine Pljevlja, Skupštinu opštine Pljevlja, Vladu Crne Gore, Vrhovnog državnog tužioca Crne Gore i Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore.

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE